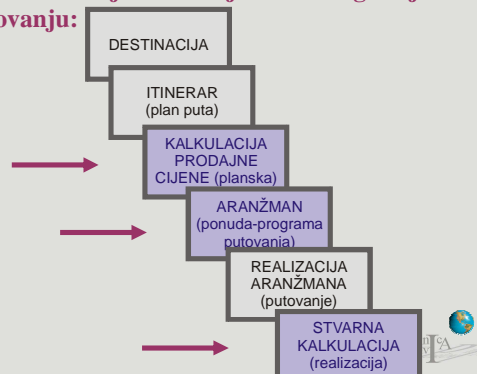

ARANŽMANI I KALKULACIJE U AGENCIJSKOM POSLOVANJU

ARANŽMANI I KLASIFIKACIJE

Proces kreiranja nove vrijednosti u agencijskom poslovanju:

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Formiranje prodajne cijene:

$$\text{Prodajna cijena} = \text{planska cijena košanja} + \text{marža} + \text{PDV}$$

Planska cijena košanja

formira se temeljem očekivanih troškova poslovanja

Marža

dodana vrijenost ili planirani dobitak u poslovanju

PDV

porez na dodanu vrijenost

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Formiranje dobiti:

$$\text{Bruto dobit} = \text{ukupno ostvareni prihodi} - \text{ukupni rashodi poslovanja}$$

$$\text{Neto (čista) dobit} = \text{bruto dobit} - \text{porez na dobit}$$

Formiranje prihoda od prodaje proizvoda:

$$\text{Ostvareni prihod} = \text{prodajna cijena} * \text{prodana količina}$$

Rashodi poslovanja za prodane proizvode:

formiraju se stvarnom (konačnom) kalkulacijom kojom se sumiraju ukupno načinjeni neposredni i posredni urtošci nastali prilikom realizacije (prodaje) proizvoda

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Proces reprodukcije kroz kontni plan

Razredi ili klase								
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Stalna imovina	Novac, surrogati novca, potraživanja i AVR	Tekuća obveze i PVR	Zalibe tekuće imovine	Troškov i po pojavnom obliku odn. po prirodnoj vrsti	Računovani troškovi na VT i FT		Rashodi prodanih učinaka	
				Obracun troškova po mjestima (POL)	Obracun troškova po nosiocima	Zalibe proizvoda i robe	Rezultat poslovanja obračunalog razdoblja	
							Prihodi prodanih učinaka	
Utjecaj na interni obračun rezultata								
Metode vrednovanja imovine i ulaganja resursa u procese			Sustavi i metode obračuna troškova (kalkulacije)			Metode priznavanja prihoda, te obračun parcijalnih i ukupnog rezultata poslovanja		

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Troškovi poslovanja

Troškovi predstavljaju vrijednost utrošenih elemenata proizvodnje u procesu reprodukcije.

Kako se vrijednost izražava cijenom, troškovi su u novcu izražena količina utrošene radne snage, sredstava za rad i predmeta rada.

Troškovi s obzrom na nosioce:

direktni troškovi i

indirektni troškovi

Raspored troškova:

fiksni troškovi i

varijabilni troškovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

direktni (pojedinačni) troškovi - poznat nosioci

- materijal izrade i energija
- osobni dohoci izrade
- amortizacija po funkcionalnoj metodi

indirektni (opći) troškovi

- opći troškovi izrade (pogonska režija)
- opći troškovi uprave i prodaje

podjela troškova na direktne i indirektne

- nužno poznavanje mjesta i nosioca troška – temelj za izradu kalkulacija
- prilikom izrade kalkulacije prodajne cijene aranžmana kalkuliraju se direktni troškovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

fiksni troškovi (F)

- nepromijenjeni bez obzira na opseg proizvodnje

podjela fiksnih troškova:

- apsolutno fiksni troškovi (egzistiraju i kada nema poslovanja)
- relativno fiksni troškovi

primjer apsolutno fiksnih troškova

- amortizacija po vremenskoj metodi
- troškovi investicijskog održavanja
- najamnine i zakupnine
- premije osiguranja

ARANŽMANI I KALKULACIJE

varijabilni troškovi (V)

- pojavljuju se proizvodnjom i nestaju s prestankom proizvodnje
- pri svakoj promjeni obujma proizvodnje (stupnja iskorištenja kapaciteta) mijenjaju se ukupni varijabilni troškovi dok jedinični varijabilni troškovi ostaju isti

primjer varijabilnih troškova:

- materijal za izradu proizvoda
- osobni dohoci izrade
- amortizacija po funkcionalnoj metodi
- pomoćni materijal i energija

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Kalkulacija

- računski postupak kojim se izračunava: cijena koštanja, cijena prodaje i cijena nabave

kalkulacijom se:

- obuhvaćaju troškovi
- raspodjeljuju troškovi po nositeljima

načela kalkuliranja:

- načelo dokumentarnosti
- načelo vremenskog razgraničenja
- načelo diferenciranja
- načelo preglednosti, točnosti i ekonomičnosti

ARANŽMANI I KALKULACIJE

kalkulacije s obzirom na vrijeme izrade:

- prethodne ili planske
- naknadne ili obračunske

kalkulacije prema metodi izrade:

- diobena (divizionna) kalkulacija
- čista diobena kalkulacija
- diobena kalkulacija s ekvivalentnim brojevima
- diobena kalkulacija vezanih proizvoda
- dodatna (adiciona) kalkulacija
- direct costing kalkulacija

ARANŽMANI I KALKULACIJE

diobena kalkulacija

- cijena koštanja jedinice proizvoda dobiva se tako da ukupni troškovi (T) podijele s količinom proizvoda (Q): $Ck = T / Q$

čista diobena kalkulacija

- pogodna za masovnu proizvodnju jednog proizvoda i u proizvodnji gdje na kraju nema nedovršena proizvodnje
- cijene koštanja izračunava se podjelom cjelokupnih troškova s proizvedenom količinom

diobena kalkulacija s ekvivalentnim brojevima

- pogodna gdje se proizvodi više vrsta sličnih proizvoda iz istih sirovina i uz isti postupak

ARANŽMANI I KALKULACIJE

- ekvivalentni se brojevi stavljaju u određeni odnos (obilježja: težina, dimenzija i sl.) čime se različite vrijednosti niveliraju
- **diobena kalkulacija vezanih proizvoda**
- primjenjuje se u proizvodnji vezanih (paralelnih) proizvoda pri čemu se jedan proizvod smatra glavnim, a ostali se smatraju sporednim proizvodima
- vezani proizvodi - veći broj različitih proizvoda iz iste sirovine (npr. prerada nafte, betonska galanterija)

ARANŽMANI I KALKULACIJE

dodatna (adiciona) kalkulacija

- prvo se evidentiraju direktni troškovi, a naknadno se dodaju indirektni troškovi po određenom ključu
- primjenjuje se u pojedinačnoj ili maloserijskoj proizvodnji koju karakterizira mnoštvo različitih proizvoda
- **direct costing kalkulacija**
- u cijenu koštanja proizvoda uračunavaju se samo direktni troškovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

vrste cijena:

- nabavna cijena (input)
- cijena koštanja (cijena proizvodnje)
- prodajna cijena (tržina cijena)
- **nabavna cijena**
- utvrđuje se na temelju računa dobavljača
- $C_n = \text{fakturna cijena} - \text{rabat} + \text{zavisni troškovi}$ (troškovi prijevoza i/ili osiguranja + troškovi carine + troškovi montaže) + ostali troškovi (poštanski troškovi, dnevnice, putni trošak i sl.)

ARANŽMANI I KALKULACIJE

prodajna cijena

- tržišna - zakon ponude i potražnje
- cijena koštanja + očekivana dobit (marža)
- $C_p < \text{cijena koštanja} = \text{gubitak}$
- **cijena koštanja**
- sadrži sve troškove i rashode koji su nastali u vezi s proizvodnjom
- troškovi .vs. rashodi
- troškovi/rashodi .vs. izdaci
- formira se temeljem podjele troškova na direktne i indirektno

ARANŽMANI I KALKULACIJE

kalkulacija cijene koštanja turističkog aranžmana

- $C_k = (\text{stalni troškovi} + (\text{jedinični promjenjivi troškovi} * \text{broj konzumenata})) / \text{broj putnika}$
- **uobičajni fiksni troškovi**
- autobus (osnovno + fakultativa)
- vođači/pratitelji
- cestarina
- dnevnice
- **uobičajni varijabilni troškovi (umanjeni gratisima)**
- hotelski smještaj
- obroci u restoranima
- ulaznice
- takse

ARANŽMANI I KALKULACIJE

utvrđivanje prodajne cijene aranžmana:

- $\text{prodajna vrijednost} = \text{stalni troškovi} + (\text{jedinični promjenjivi troškovi} * \text{broj konzumenata}) + \text{marža (razlika u cijeni)}$
- $C_p = \text{prodajna vrijednost} / \text{broj putnika}$
- minimalni broj putnika = $\text{ukupni stalni troškovi} / (\text{jedinična cijena aranžmana} - \text{jedinični varijabilni troškovi})$
- minimalna cijena = $(\text{ukupni stalni troškovi} / \text{broj putnika}) + \text{jedinični varijabilni troškovi}$
- planirani broj putnika = $0,8 * \text{maksimalni broj putnika}$ (računa se 80% max. kapaciteta)

ARANŽMANI I KALKULACIJE

- konačna (stvarna) kalkulacija aranžmana** nastaje temeljem ostvarenih vrijednosti
- usporedbom planske i konačne kalkulacije utvrđuje se uspješnost aranžmana (dobitak ili gubitak)
- u praksi se uobičajno koristi direct costing kalkulacija (i za plansku i za stvarnu)
- gratis**
- količinski rabat (popust)
- svaki n-ti putnik oslobođen plaćanja

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

primjer kalkulacije u MS Excelu

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

aranžman

- ponuda (opća ili pojedinačna)
- plan (program) putovanja
- definira sve opće i komercijalne uvjete putovanja
- opća struktura ponude (aranžmana)**
- zaglavlje (tko, pretmet, kome)
- program putovanja po danima
- cijena aranžmana i broj putnika
- komercijalni uvjeti (način plaćanja, rok, što ponuda uključuje)
- fakultativa
- ostalo (opcija osiguranja, razne doplate)

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

pravne (zakonske) osnove

ponuda = predugovor
račun = ugovor

Tko Kome

Predmet

Članak 1

Članak 2

Članak n

Ovjera

ZAKON O OBVEZIM

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

Prag - Krakov

1. dan: Zagreb - Prag 09.04.2007. (pon)

2. dan: Prag 10.04.2007. (uto)

3. dan: Prag - Auschwit - Krakov 11.04.2007. (ut)

4. dan: Krakov 12.04.2007. (čet)

5. dan: Krakov - Wladička - Wadowice 13.04.2007. (pet)

6. dan: Krakov - Březno - Zagreb 14.04.2007. (sub)

Cijena aranžmana: 2.050,00 kuna

Cijena aranžmana uključuje: prijevoz turističkim autobusom preko programa, smještaj u hotelima 2*+1 u Pragu i Krakovu, u dvodnevnoj sobi na osnovi 1 noćenja sa zajednikom + 4 polupansiona, večeru u pizzeriji u Pragu, troškove lokalnog vođa u Auschwitu, ulaznicu za rudnik soli u Wladičku, najugodnije putničke, organizaciju i vodstvo putovanja

Doplata za jednodnevnu sobu iznosi 850,00 kuna.

Dodatno Vam nudimo paket putnog osiguranja. Na ovaj program primjenjuju se Petrosovi Opći uvjeti putovanja.

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

problemi zbog grešaka u izradi aranžmana

ponuda (predugovor) se nemože jednostrano raskinuti

u kreiranju aranžmana trebaju sudjelovati vođači jer se program mora u cjelosti izvršiti

vrste programa (aranžmana)

incoming program – ponuda u inozemstvo (inozemnim gostima) za putovanje u Republiku Hrvatsku

outgoing program – ponuda tuzemna (domaći putnici) za putovanje u inozemstvo

Vesti i Poslovi

ARANŽMANI I KALKULACIJE

- **putnička agencija**
- **posrednik između turističke pnude i potražnje realizacija aranžmana**
- **uzrokuje poslovne događaje koje prate računi ulazni računi**
- **računi ponuditelja (prijevoz, smještaj, vođenje, ...)**
- **izlazni računi**
- **agencijski računi – računi putnicima (gostima)**
- **voucher (bon)**
- **uputnica (potvrda) putniku za određenu destinaciju**

PITANJA!

